

بررسی اثر ترک های سطحی بتن بر رفتار و میزان خوردگی آرماتورهای فولادی در آب خلیج فارس (بوشهر)

اصغر رجبی
کارشناسی ارشد
سازمان انرژی اتمی ایران

عبدالا... افشار
دانشیار
دانشگاه صنعتی شریف

چکیده

حضور ترک های سطحی در بتن علاوه بر اینکه به پایانی و پکارچگی سازه بتنی آسیب هی رسانند، سبب تسريع نفوذ عوامل مخرب به داخل بتن و خوردگی آرماتورها نیز می شوند. در این مقاله اثر عرض ترک در رفتار و میزان خوردگی آرماتورهای فولادی در بتن های حاوی سیمان های نوع I و II بررسی و مقایسه شده است. نتایج حاصل از آزمایشات در آب خلیج فارس نشان می دهند که میزان خوردگی آرماتورهای فولادی در محل ترک هایی با عرض کمتر از 0.4 mm میلی متر در هر دو نوع بتن تقریباً صفر بوده و لی با افزایش بیانی دهانه ترک به بیش از 0.7 mm میلی متر خوردگی آرماتورها سریع افزایش می یابد. همچنین نتایج نشان می دهند که رفتار خوردگی آرماتورها در تیرچه های بتنی حاوی سیمان های نوع I و II با عرض ترک مساوی یکسان بوده ولی میزان خوردگی آنها در بتن حاوی سیمان نوع I بیشتر است. از طرف دیگر، بازرسی چشمی آرماتورها پس از تغیر تیرچه ها نشان می دهد که سطح فولادی مورد حمله در محل ترک ها تقریباً ۶ تا ۷ برابر بینای ترک می باشد.

The Effect of Superficial Cracks of the Concrete on the Behavior and Corrosion Rate of Steel Rebars in Persian Gulf (Booshehr)

A. Afshar
Associate Professor
Sharif University of Technology

A. Rajabi
MSc. Corrosion
Iranian Atomic Energy Organization

Abstract

The presence of superficial cracks in concrete increases the diffusion of destructive agents into concrete and the corrosion of rebars will take place.

In the present work, the effects of cracks width on the behavior and corrosion rate of steel rebars in the concrete containing cements type I and II at Persian Gulf water have been studied.

The results show that the corrosion rate of steel rebars in the concrete with cracks width less than 0.4 mm is negligible, but with increasing the cracks width to 0.7 mm , the corrosion rate increase rapidly. Also, the corrosion gate of rebars in the concrete containing cement type I is more than that of cement type II. The visual inspection of the surface area of rebars shows that the corroded area is 6-7 times of the crack width and length.

مقدمه

می توانند از محصولات خوردگی آرماتورها تشکیل شده باشند. دانسته و در نتیجه نفوذپذیری این رسوبات به شدت تحت تأثیر شرایط محیطی و ترکیبات بتن می باشد [۸].

روش تحقیق

به منظور بررسی اثر پهنانی ترک در رفتار و میزان خوردگی آرماتورهای فولادی، ابتدا نمونه های بتنتی استوانه ای شکلی به قطر ۶ Cm و ارتفاع ۵ Cm از ملات بتنتی با ترکیب ارائه شده در جدول ۱ از دو نوع سیمان، نوع I (کارخانه سیمان آبیک) و نوع II (کارخانه سیمان تهران) با ترکیب شیمیایی ارائه شده در جدول ۲ ساخته شده و سپس به مدت ۷ روز در محیط اشباع آب عمل آورده شده اند. درون هر کدام از نمونه ها یک میلگرد ساده ساختمانی (با ترکیب شیمیایی اشاره شده در جدول ۳) به قطر ۱۰ mm و به طول ۵۰ Cm به نحوی جایگذاری شده که ۵ Cm از طول آن جهت ایجاد ارتباط الکتریکی خارج از بتن بوده و ناحیه بیرونی برای جلوگیری از واکنش با اتمسفر با رنگ و نوار تقلون پوشش داده شده است. تیرچه ها پس از عمل آوری جهت ایجاد ترک به روش بارگذاری سه محوری، در دستگاهی که از دو فک و یک تکیه گاه تشکیل شده است قرار گرفته اند. دو سر انتهایی نمونه در داخل فک ها قرار گرفته که با مکم کردن پیچ مربوط به فک ها، نمونه از محل تکیه گاه ترک خواهد خورد. عرض ترک ایجاد شده در این حالت به مدار پیچش پیچ ها بستگی دارد. بدین ترتیب بر روی تیرچه های بتنتی ترک هایی با عرض ۳/۳، ۰/۵، ۰/۷، ۰/۰ و ۱/۰ میلیمتر ایجاد گردیده است. نمونه ها پس از ایجاد ترک با پوشش Coal Tar Epoxy به نحوی پوشش داده شده اند که فقط ترک ها بتوانند بدون حفاظت در معرض محیط خورنده قرار گیرند. سپس نمونه ها در ظروفی محتوى آب خلیج فارس غوطه ور گردیده اند.

آرماتورهای موجود در تیرچه ها، از طریق رابطهای الکتریکی به یک صفحه فولادی ضد زنگ به ابعاد $20 \times 50 \text{ cm}$ متصل شده اند. در این حالت آرماتور درون ترک به عنوان آند عمل خواهد کرد و صفحه فولادی علاوه بر آنکه نقش کاتد را به عهده خواهد داشت، نیروی محرکه فرایند خوردگی را نیز تأمین می کند. بدین ترتیب دو بخش آندی و کاتدی از یکدیگر جدا شده و لذا

خوردگی بتن مسلح در انواع مختلفی از ساختمان ها، مخصوصاً در سازه های دریایی، پل ها، سدها و ... اتفاق می افتد. سازه های بتنتی مسلح باید عاری از مسائل خوردگی بوده و عمر مفید طولانی داشته باشند، ولی مواردی دیده شده است که بتن بر خلاف انتظار عملکرد مطلوبی نداشته و خیلی زودتر از عمر پیش بینی شده اش آسیب دیده و یا به کلی تخریب شده است. [۲، ۱]. استفاده روزافزون از فولادهای با مقاومت بالا در بعضی از طرح ها که تحت تأثیر بارهای زیاد قرار می گیرند، منجر به ترک های ناشی از بارهای خمشی می شود و این امر اجازه می دهد تا رطوبت و نمک ها توأم با هم با اکسیژن از درزها به درون بتن رسوب کرده و در اثر واکنش با آرماتورها سبب خوردگی شوند. بنابراین کنترل ترک ها نقش بسیار با اهمیتی را در مسائل خوردگی بازی می کند و اگر چنانچه عمل خوردگی به وسیله ترک ها به موقع کنترل نگردد، نتیجه کار به تشكیل بیشتر آنها مخصوصاً ترک های طولی منجر خواهد شد و در این مرحله است که مقاومت آرماتورها به علت خراب شدن اتصالشان با بتن مجاور به حد قابل ملاحظه ای کاهش می یابد [۳].

ترک های ایجاد شده در طول مراحل اجرا و در طول دوره اولیه سخت شدن ممکن است عامل اصلی و اوایله شتاب گرفتن واکنش های آسیب رسان باشند. این ترک ها باعث می شوند تا آب و مواد مهاجم مانند دی اکسید کربن و یا سولفات از این طریق وارد بتن شوند [۴]. معمولاً آرماتورها به وسیله خواص شیمیایی آب موجود در متأذ بتن محافظت می شوند، ولی اگر در بتنت ترک هایی ایجاد شود، مواد مهاجم به داخل بتنت نفوذ کرده و باعث از بین رفتن خاصیت حفاظتی بتنت شده و به فولاد موجود در آن صدمه می زندند. خاصیت حفاظتی بتنت های واقع در خشکی به علت عمل کربناسیون و بتنت های غوطه ور در آب تحت تأثیر یون کلر کاهش می یابد. [۵].

بررسی های صورت گرفته نشان می دهند که ترک هایی که در سازه های بتنتی روی می دهد ممکن است توسط رسویی که از واکنش شیمیایی بین املأح آب دریا و بتنت حاصل می شوند، دوباره پر شده و مسدود گردد [۶]. نفوذپذیری فضای داخل ترک عمدتاً به نوع و مقدار رسویات درون ترک بستگی دارد. این رسویات می توانند از آلودگی محیط و یا از خروج مواد قلیایی کربناته شده از درون بتتن بوجود آیند [۷]. همچنین این رسویات

رسوب سفید رنگی پوشیده شده است (شکل های ۳ و ۴). آب دریا حاوی سولفات ها بوده و لذا در اثر تهاجم این سولفات ها به بتون محصولاتی تشکیل می شود که این محصولات می توانند سبب انسداد ترک ها شوند. آنالیز رسوبات تشکیل شده توسط روش XRD نشان می دهد $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, $\text{Mg Ca}(\text{CO}_3)_2$ و اکسید هیدراته آهن می باشند. مسدود شدن ترک ها با این رسوبات تهاجم آب دریا به داخل بتون ها را ملايم تر می نماید. بررسی ماکروسکوپی نمونه ها، اثری از زنك آهن را در محل ترک با عرض کمتر از 4mm نشان نمی دهنده، ولیکن با افزایش عرض ترک بر مقدار زنك تشکیل شده در محل آن افزوده می شود. زنك آهن هیدراته محصولی با تخلخل بالا بوده و با افزایش مقدار آن، تخلخل رسوب و در نتیجه میزان خوردگی آرماتورها هم افزایش می یابد که این امر بر پتانسیل آرماتورها نیز اثر می گذارد.

نتایج حاصل از اندازه گیری پتانسیل آرماتورها که در جدول ۵ و شکل های ۵ و ۶ ارائه شده است، نشان می دهد که در نمونه های با عرض ترک کمتر از 4mm تا قبل از شروع خوردگی پتانسیل منفی تر شده و در هنگام خوردگی نسبتاً ثابت شده و همزمان با تشکیل رسوب در محل ترک، پتانسیل نیز ثابت تر شده و به حدود 200 mv (S.C.E.) - که معادل پتانسیل لایه سفید تشکیل شده (معروف به لایه کلکاریوس) می باشد، می رسد. در نمونه های با عرض ترک 5mm / ۱ تغییرات پتانسیل نسبت به زمان در یک حد نسبتاً ثابتی که معادل پتانسیل فولاد در تماس با آب دریا می باشد، باقی می ماند.

در نمونه های با عرض ترک 5mm و 7mm میلیمتر، پس از شروع خوردگی پتانسیل نسبتاً ثابت مانده و پتانسیل اندازه گیری شده ما بین دو حالت قبلی است و این امر نشان می دهد که لایه تشکیل شده بر سطح آرماتور فولادی ترکیبی از لایه کلکاریوس و زنك آهن می باشد. زنك آهن هیدراته ترکیب متخلخلی بوده و حضور آن در کنار رسوب دریایی کلکاریوس باعث افزایش تخلخل رسوب حاصله شده و سطح فولاد از طریق این تخلخل ها در تماس با آب دریا خواهد بود. این امر دلیل اصلی عدم توقف خوردگی در نمونه های با عرض ترک 4mm میلیمتر به بالا می باشد.

نتایج حاصل از اندازه گیری کاهش وزن و کاهش سطح مقطع آرماتور در محل ترک ها، پس از تخریب

می توان سرعت و یا شدت جریان خوردگی آرماتور واقع در منطقه ترک را محاسبه کرد [۹]. مدت این آزمایش ۲۶ هفته بوده و هر هفته مقدار جریان بین آرماتور و صفحه فولادی با یک مولتی متر دیجیتالی حساس اندازه گیری شده است. جریان اندازه گیری شده در واقع ارتباط مستقیمی با میزان خوردگی آرماتور در محل ترک دارد. بسته به شرایط، سرعت خوردگی متغیر بوده ولی درجه یا شدت آن تا حد زیادی تابع سطح فولاد بی حفاظ است. پس از پایان مدت مذکور از رسوب ایجاد شده در محل ترک ها، نمونه برداری شده و رسوبات توسط روش XRD آنالیز گردیده اند. هم چنین جهت بررسی سطح فولادی خوردگی شده در محل ترک ها، نمونه ها تخریب شده و مورد مطالعه قرار گرفته اند.

نتایج و بحث

نتایج حاصل از بررسی اثر پهنه ای ترک بر شدت جریان خوردگی آرماتورهای واقع در منطقه ترک برای تیرچه های بتونی حاوی سیمان های نوع I و II در جدول ۴ و شکل های ۱ و ۲ نشان داده شده است. با توجه به این نتایج رفتار خوردگی آرماتور واقع در منطقه ترک را می توان به چهار طبقه تقسیم بندی نمود:

۱ - نمونه هایی که پس از گذشت یک مدت زمانی، خوردگی در آنها شروع شده و سپس تا میزان صفر کاهش می یابد (مانند نمونه های دارای ترک با عرض $3/4$ و $4/5$ میلیمتر).

۲ - نمونه هایی که پس از گذشت یک مدت زمانی خوردگی در آنها شروع شده و پس از یک افزایش کاهش یافته و میزان خوردگی در حد کمی ثابت باقی می ماند (مانند نمونه دارای ترک با عرض 5mm).

۳ - نمونه هایی که در آنها خوردگی بلافاصله شروع شده و پس از یک افزایش، کاهش یافته و میزان خوردگی در حد نسبتاً بالای ثابت باقی می ماند (مانند نمونه دارای ترک با عرض 7mm).

۴ - نمونه هایی که در آنها خوردگی بلافاصله از مقادیر بالایی شروع شده و در مدت آزمایش همچنان بالا باقی می ماند (مانند نمونه دارای ترک با عرض $1/5\text{mm}$).

این تنوع رفتار می تواند مربوط به چگونگی و مقدار رسوبات تشکیل شده در محل ترک ها باشد. زیرا پس از پایان آزمایش مشاهده گردید که سطح تمامی نمونه ها با

۰ به حدود ۱۱ cm برای نمونه با عرض ۱/۵ mm در نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع I افزایش یافته است. به عبارت دیگر در هر نمونه سطح فولادی مورد حمله در محل ترک تقریباً ۷ برابر پهنای دهانه ترک است. این نسبت در نمونه های حاوی سیمان نوع II اندکی کمتر است. این موضوع در شکل های ۹ و ۱۰ نشان داده شده است.

نتیجه گیری

- ۱ - رفتار عرض ترک در خوردگی آرماتورها در نمونه های بتنی حاوی سیمان های نوع I و II یکسان می باشد.
- ۲ - میزان خوردگی آرماتورها در محل ترک هایی با عرض کمتر از ۴/۰ میلیمتر بسیار ناچیز بوده ولی با افزایش پهنای دهانه ترک با بیش از ۷/۰ میلی متر سریع افزایش می یابد.
- ۳ - توقف خوردگی در نمونه های با عرض ترک کمتر از ۴/۰ میلیمتر، ناشی از انسداد کامل ترک ها با یک ترکیب کربناتی و گچ می باشد.
- ۴ - در نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع I، آرماتورها در محل ترک ها، حساسیت بیشتری نسبت به خوردگی دارند و میزان خوردگی در آنها نسبت به نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع II بیشتر است.
- ۵ - سطح فولادی مورد حمله در محل ترک ها تقریباً ۶ تا ۷ برابر عرض دهانه ترک (در مدت ۶ ماه) می باشد.

نمونه ها که در جدول ۶ و در شکل های ۷ و ۸ ارائه شده است نشان می دهند که میزان کاهش وزن و کاهش سطح مقطع آرماتورها در نمونه های با عرض ترک کوچکتر از ۵/۰ میلی متر ناچیز بوده ولی با افزایش بیشتر پهنای دهانه ترک، سریع افزایش می یابند. همچنین مشاهده می شود که نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع I دارای کاهش وزن و کاهش سطح مقطع بیشتری نسبت به نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع II می باشند. دلیل این موضوع را باید در ترکیب شیمیایی این دو نوع سیمان جستجو کرد. جهت مقابله با حمله سولفات ها، سیمان نوع II دارای سه کلسیم آلومینیات (C_3A) کمتری نسبت به سیمان نوع I می باشد. این عامل که ترکیبی از اکسید کلسیم و آلومینیم می باشد، در واکنش با سولفات ها تولید گچ می کند، که این محصول تا اندازه ای در محلول های کلریدی حل می شود. انحلال این محصول تولید فضای خالی (تخلخل) بیشتری در محل رسوبات کرده و محلول خورنده آب دریا از طریق این تخلخل ها، راحت تر به سطح آرماتورها می رسد و با افزایش سطح فولادی در تماس با محیط، میزان خوردگی هم افزایش می یابد. از این رو نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع I، به دلیل دارا بودن مقادیر بیشتری از ترکیب C_3A ، مقدار کاهش وزن و کاهش سطح مقطع بیشتری نسبت به نمونه های حاوی سیمان نوع II دارند. همچنین بررسی ظاهر آرماتورها پس از تخریب نشان می دهد که با افزایش پهنای دهانه ترک سطح فولادی مورد حمله نیز افزایش یافته و از حدود ۲ cm به حدود ۱ m بتن است.

جدول (۱) ملات بتنی مورد استفاده جهت ساخت ۱ m³

۱۲۳۰ Kg	مسامه (با ابعاد کوچکتر از ۰/۸ mm)
۴۲۰ Kg	سنگریزه (با ابعاد بین ۸-۱۶ mm)
۴۰۰ Kg	سیمان
۱۸۶ Lit	آب

جدول (۲) ترکیب شیمیایی سیمان های مورد استفاده.

نوع	نوع I	نوع II	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	نوع	
۲۱/۲	۲۱/۴	۲۷/۸	۵/۹۸	۲/۷۸	۲/۸۸	۳/۰۲	۶/۴/۹۸	۳/۰۷	۲/۰۳	۱/۲۲	۴۹/۱	۲۴/۳	۱۱/۱	۹/۴
											۴۰/۹	۲۶/۸	۶/۹	۱۰/۳

جدول (۳) ترکیب شیمیایی آرماتور فولادی مورد استفاده.

عنصر	Mn	Si	C	P	S	Fe
ترکیب	۱/۲۳	۰/۴۷	۰/۲۲	۰/۰۰۹	۰/۰۰۵	باقیمانده

جدول (۴) تغییرات شدت جریان خوردگی نسبت به پهنهای ترک در بتن های حاوی سیمان های نوع I و II.

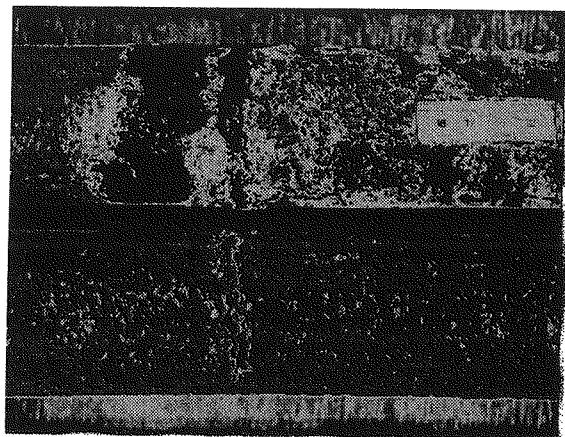
زمان (ماه)	بتن حاوی سیمان نوع I					بتن حاوی سیمان نوع II				
	پهنهای دهانه ترک (mm)					پهنهای دهانه ترک (mm)				
	شدت جریان خوردگی (μA)					شدت جریان خوردگی (μA)				
	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۶	۱/۰	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۷	۱/۰
۱	+	+	+	۱۶	۲۲۸	+	۰	۰	۱۰	۲۴۰
۲	۰	۷	۱۲	۲۷	۲۰۰	۰	۳	۱۲	۴۱	۲۰۷
۵	۱۳	۲۳	۳۵	۸۱	۲۷۹	۱۷	۲۰	۳۶	۷۷	۲۶۰
۸	۲۶	۳۶	۴۰	۱۱۲	۲۹۰	۲۹	۳۵	۵۴	۱۰۸	۲۰۸
۱۰	۳۰	۳۷	۶۰	۱۰۹	۲۷۷	۲۷	۳۹	۵۹	۱۰۵	۲۲۷
۱۲	۳۱	۳۵	۹۰	۱۰۷	۲۶۱	۲۲	۳۸	۶۳	۱۰۳	۲۱۹
۱۴	۲۳	۲۹	۶۳	۱۱۰	۲۲۳	۱۹	۲۱	۶۲	۱۰۰	۱۹۱
۱۶	۱۰	۲۰	۰۷	۱۰۰	۲۰۶	۸	۲۳	۶۱	۱۰۷	۱۷۲
۱۸	۶	۱۹	۲۸	۱۰۳	۱۷۹	۳	۱۴	۵۷	۹۹	۱۰۱
۲۰	۰	۱۱	۲۶	۹۵	۱۰۰	۰	۷	۲۱	۸۵	۱۴۱
۲۲	۰	۷	۲۹	۸۱	۱۴۷	۰	۰	۲۲	۷۳	۱۳۰
۲۴	۰	۰	۲۴	۷۴	۱۴۰	۰	۰	۲۲	۶۰	۱۲۲
۲۶	۰	۰	۲۶	۷۳	۱۳۹	۰	۰	۲۲	۵۶	۱۲۱

جدول (۵) پتانسیل آرماتورها نسبت به زمان در نمونه های حاوی سیمان نوع I و II با عرض ترک متفاوت.

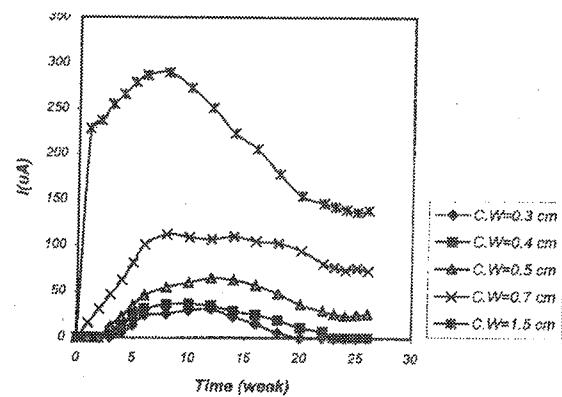
عرض ترک (mm)	بتن حاوی سیمان نوع I			بتن حاوی سیمان نوع II		
	کاهش وزن سطح مقطع (%)	کاهش وزن (mgr)	کاهش سطح مقطع (%)	کاهش وزن (mgr)		
۰/۳	۱/۶	۵۲	۱/۴	۴۷		
۰/۴	۲/۶	۸۲	۲/۰	۷۷		
۰/۵	۶/۸	۱۷۹	۰/۹	۱۰۷		
۰/۷	۱۲/۳	۳۸۰	۱۱/۰	۳۵۶		
۱/۰	۲۰/۰	۹۳۶	۲۷/۸	۸۵۲		

جدول (۶) کاهش وزن و سطح مقطع آرماتورها در بیان آزمایش.

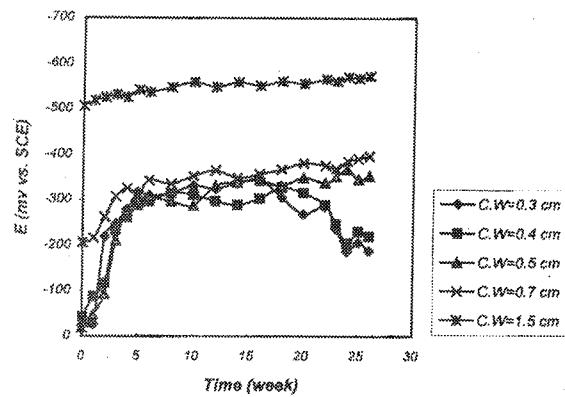
زمان (مته)	بتن حاوی سیمان نوع I					بتن حاوی سیمان نوع II				
	پهنای دهانه ترک (mm)					پهنای دهانه ترک (mm)				
	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۷	۱/۰	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۷	۱/۰
۱	-۲۷	-۸۷	-۴۹	-۲۱۷	-۰۱۸	-۸۳	-۷۳	-۷۱	-۲۴۳	-۰۷۰
۲	-۲۷۷	-۲۲۳	-۲۱۷	-۲۰۷	-۰۷۱	-۲۱۹	-۲۲۰	-۲۰۳	-۳۰۷	-۰۷۳
۵	-۲۱۷	-۲۸۷	-۲۹۸	-۲۱۱	-۰۷۱	-۲۷۹	-۲۸۲	-۲۹۹	-۳۳۲	-۰۷۶
۸	-۲۱۰	-۲۱۷	-۲۹۶	-۲۲۶	-۰۷۴	-۲۰۷	-۲۹۷	-۲۰۸	-۳۳۰	-۰۷۷
۱۰	-۲۳۱	-۲۱۱	-۲۸۷	-۲۰۲	-۰۰۹	-۲۱۲	-۲۲۰	-۲۱۱	-۳۱۹	-۰۷۹
۱۲	-۲۷۰	-۲۹۷	-۲۲۱	-۲۸۰	-۰۷۸	-۲۳۷	-۲۲۶	-۲۴۵	-۲۲۰	-۰۷۷
۱۴	-۲۷۷	-۲۸۹	-۲۷۹	-۲۷۹	-۰۰۸	-۲۸۵	-۲۳۰	-۲۰۳	-۳۰۹	-۰۷۹
۱۶	-۲۴۵	-۲۰۲	-۲۲۲	-۲۰۷	-۰۰۱	-۲۴۶	-۲۰۰	-۲۳۳	-۲۷۲	-۰۷۶
۱۸	-۲۰۶	-۲۲۷	-۲۲۱	-۲۹۷	-۰۶۱	-۲۰۱	-۲۸۳	-۲۲۹	-۲۸۲	-۰۰۲
۲۰	-۲۸۹	-۲۱۰	-۲۷۹	-۲۸۱	-۰۰۹	-۲۹۷	-۲۷۱	-۲۰۸	-۲۹۱	-۰۶۲
۲۲	-۲۸۰	-۲۸۹	-۲۲۷	-۲۷۹	-۰۹۹	-۲۳۱	-۲۱۷	-۲۶۳	-۲۹۷	-۰۹۷
۲۴	-۲۸۷	-۲۴۷	-۲۹۷	-۲۸۰	-۰۷۰	-۲۲۰	-۲۰۳	-۲۷۶	-۴۰۳	-۰۶۶
۲۶	-۱۸۹	-۲۰۰	-۲۰۳	-۲۰۷	-۰۰۷	-۲۰۰	-۲۰۴	-۲۷۰	-۲۹۸	-۰۱۶

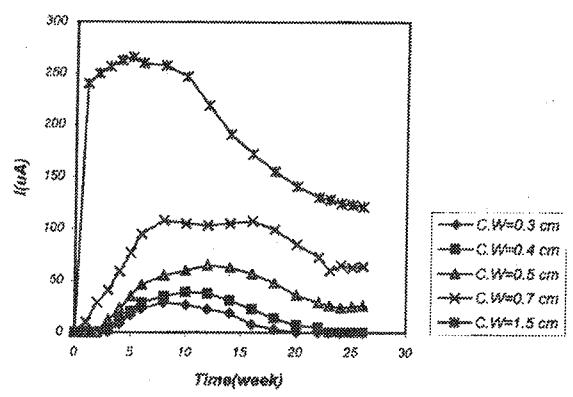
شکل (۳) پوشیدن دهانه ترک در نمونه حاوی سیمان نوع I
با عرض ترک ۱ / ۵ میلیمتر.

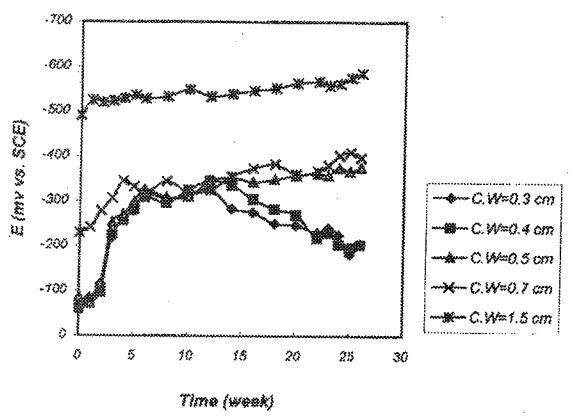
شکل (۱) منحنی های تغییرات شدت جریان خوردگی فولاد در بتن
حاوی سیمان نوع I با عرض ترک متفاوت نسبت به زمان.

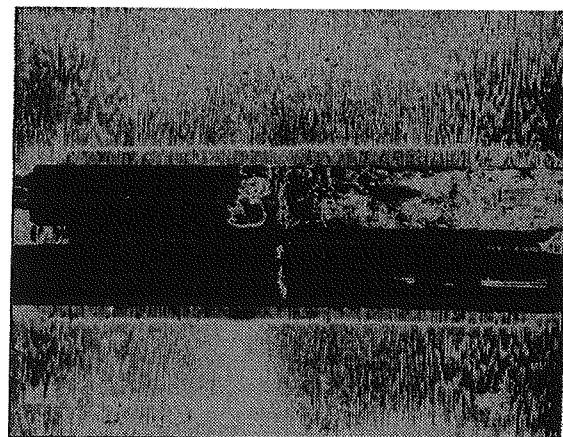
شکل (۵) منحنی های تغییرات پتانسیل آرماتور نسبت به زمان در بتن
حاوی سیمان نوع I با عرض ترک متفاوت نسبت به زمان.

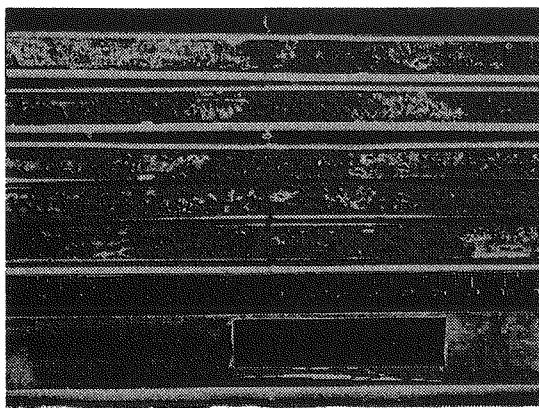
شکل (۲) منحنی های تغییرات شدت جریان خوردگی فولاد در بتن
حاوی سیمان نوع II با عرض ترک متفاوت نسبت به زمان.

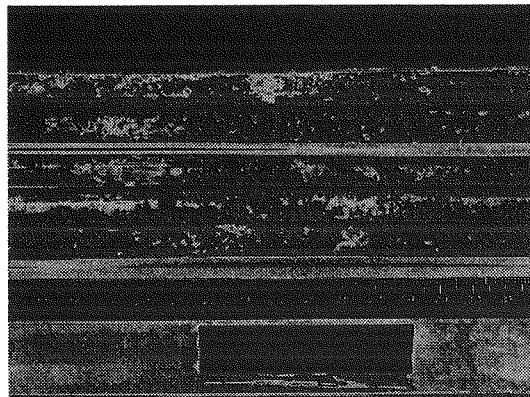
شکل (۶) منحنی های تغییرات پتانسیل آرماتور نسبت به زمان در بتن
حاوی سیمان نوع II با عرض ترک متفاوت نسبت به زمان.

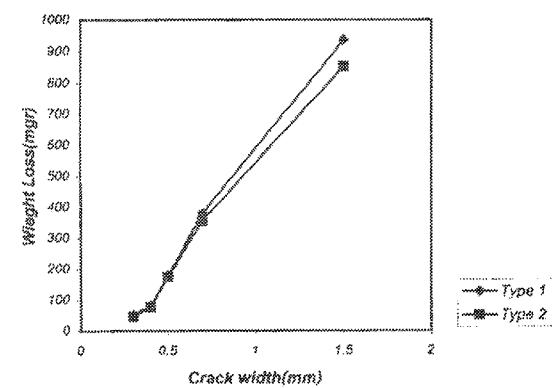
شکل (۳) شکل ظاهری نمونه حاوی سیمان نوع I با عرض
ترک ۱ / ۵ میلیمتر (۱) قبل و (۲) بعد از آزمایش.

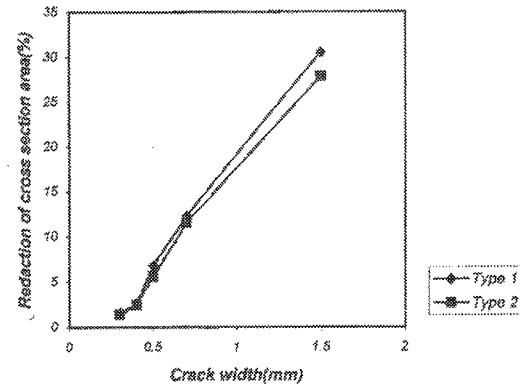
شکل (۹) گستردگی خوردگی بر سطح آرماتورهای فولادی پس از تخریب نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع I با عرض ترک متفاوت.

شکل (۱۰) گستردگی خوردگی بر سطح آرماتورهای فولادی، پس از تخریب نمونه های بتنی حاوی سیمان نوع II با عرض ترک متفاوت.

شکل (۷) منحنی های تغییرات کاهش وزن آرماتور نسبت به عرض ترک در بتن های حاوی سیمان نوع I و II.

شکل (۸) منحنی های تغییرات کاهش سطح مقطع آرماتور نسبت به عرض ترک در بتن حاوی سیمان نوع I و II.

مراجع

- [1] Omar S.B., "Durability of Reinforced Concrete in Aggressive Environments", ACI Materials Journal, pp 236-244, May-June 1994.
- [2] Shaw J., "Concrete Repairs and Coating", Concrete, pp 23-25, September 1997.
- [3] Borgard B. and Worren C., "Mechanisms of Corrosion of Steel in Concrete.", ASTM STP 1065, philadelphia, pp 174-188, 1990.
- [4] John P. "Carbonation and Chloride in Concrete", Concrete, pp 18-21, September 1997.
- [5] Schiessl P., "Corrosion of Steel in Concrete", Chapman and Hall Ltd., 1988.
- [6] Lorentz T. and French C., "Corrosion of Reinforcing Steel in Concrete: Effects of Materials, Mix Composition and Cracking", ACI Materials Journal, pp 181-190, March-April 1995.
- [7] Allan M.L., " Factors Controlling the Amount of Corrosion for Cracking in Reinforced Concrete", Corrosion, pp 426-430, May 1992.
- [8] Odd E. Gror and Oystein V., "Effect of Cracks in Submerged Concrete Sea Structure on Steel Corrosion", Materials Performance , pp 49-51 , Augst 1981.
- [9] Oystem V. and Olav G., "Effect of Cracks on Corrosion of Embedded Steel in Silica-Cement Compared to Ordinary", Nordic Concrete Research, No.2, pp 17-28, 1985.